

CAN

1. Yetenek İfade Eder

- She can play the piano very well.
Çok iyi piyano çalabiliyor.
- I can run 5 kilometers without stopping.
Durmadan 5 kilometre koşabilirim.
- He can speak three languages.
Üç dil konuşabilir.

2. İzin İfade Eder

- You can leave early today.
Bugün erken çıkabilirsin.
- Can I go to the party?
Partiye gidebilir miyim?
- You can park your car here.
Arabanı buraya park edebilirsin.

Not: Daha resmi izin ifadelerinde “may” tercih edilir

- May I leave early today?
Bugün erken çıkabilir miyim?

3. Genel Olasılık ve Mümkünlük İfade Eder

- It can be very hot in summer.
Yazın hava çok sıcak olabilir.
- People can make mistakes.
İnsanlar hata yapabilir.
- This road can be dangerous at night.
Bu yol gece tehlikeli olabilir.

Not: “Can” belirli bir olayın olasılığı için değil, genel olasılıklar için kullanılır. Geleceğe yönelik tahmin yaparken “can” kullanılamaz!

Yanlış: It can rain tomorrow. (Bu, belirli bir hava tahmini olduğu için yanlış.)

Doğru: It may/might/could rain tomorrow.

4. Teklif, Rica ve Öneriler İçin Kullanılır

- Can I help you with your homework?
Sana ödevinde yardım edebilir miyim?
- You can try this new restaurant. It’s great!
Bu yeni restoranı deneyebilirsin. Harika!
- You can call me anytime.
Beni istediğin zaman arayabilirsin.

Not: Daha kibar teklifler için “Could” veya “May” tercih edilebilir

- Could I help you with that?
Buna yardım edebilir miyim?
- May I suggest another solution?
Başka bir çözüm önerebilir miyim?

5. Yasaklar ve Olası Olmayan Durumları İfade Eder

- You can't smoke here.
Burada sigara içemezsin.
- He can't be at home now. I just saw him at the mall!
Şu an evde olamaz. Onu az önce alışveriş merkezinde gördüm!
- This test can't be so difficult!
Bu test o kadar zor olamaz!

Not: Gelecek tahminleri için "can" kullanılmaz, "could/may/might" kullanılır.

It can rain tomorrow. (Yanlış!)

It could/may/might rain tomorrow. (Doğru!)

Özet:

- 1) "Can" yetenek, izin, genel olasılık ve teklif/öneri için kullanılır.
- 2) "Can" geleceğe yönelik tahmin yaparken KULLANILMAZ!
- 3) Belirli bir olayın olasılığı için "may/might/could" kullanılır.
- 4) "Can't" imkansızlık veya yasaklar için kullanılır.
- 5) "Can" genel ifadelerde, "Be able to" daha resmi ve spesifik durumlarda kullanılır.

1) Active: Yapabilir/Edebilir

(+) S + can + V1

(-) S + can't + V1

(?) Can + S + V1?

- They can negotiate business deals in three languages.
Üç dilde iş görüşmeleri yapabilirler.
- We can't ignore the effects of climate change anymore.
Artık iklim değişikliğinin etkilerini görmezden gelemeyiz.
- Can artificial intelligence replace human creativity?
Yapay zekâ, insan yaratıcılığının yerini alabilir mi?

2) Passive: Yapılabilir/Edilebilir

(+) S + can be + Ved/V3

(-) S + can't be + Ved/V3

(?) Can + S + be + Ved/V3?

- The problem can be approached from multiple perspectives.
Soruna birden fazla açıdan yaklaşılabılır.
- These results can't be considered final.
Bu sonuçlar nihai olarak kabul edilemez.
- Can the report be submitted by Friday?
Rapor Cuma gününe kadar teslim edilebilir mi?